

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 143/2021-14

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľu a zo sudcov Ladislava Duditša (sudca spravodajca) a Miroslava Duriša v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť sťažovateľky [REDACTED], zastúpenej JUDr. Renátou Smajdovou, advokátkou, Floriánska 16, Košice, proti postupu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 4 SŽRk 21/2018 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť a argumentácia sťažovateľky

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 30. novembra 2020, smerujúcou proti Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) domáha vyslovenia porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom všeobecného súdu označeným v záhlaví tohto uznesenia. Sťažovateľka navrhuje prikázať najvyššiemu súdu konať v napadnutom konaní bez zbytočných prietahov a priznať primerané finančné zadost'učinenie vo výške 2 000 eur.

2. Z ústavnej sťažnosti a ostatných príloh ústavnej sťažnosti vyplývajú tieto skutkové okolnosti:

Predmetom napadnutého konania je rozhodovanie o kasačnej sťažnosti Okresného úradu Košice, odboru opravných prostriedkov (ďalej len „žalovaný“) podanej proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) č. k. 7 S 3/2017 z 18. apríla 2018 (ďalej len „zrušujúci rozsudok“). Týmto rozsudkom bolo na základe správnej žaloby sťažovateľky zrušené rozhodnutie žalovaného č. OU-KE-OOP-2016/042300/Kos zo 7. novembra 2016 spolu s rozhodnutím Okresného úradu Košice-okolie, pozemkového a lesného odboru č. 2016/000436-17 z 28. augusta 2016 a vec bola vrátená žalovanému na ďalšie konanie. Sťažovateľka sa v správnom konaní pred

týmito správnymi orgánmi neúspešne domáhala reštitučného prinavrátenia vlastníctva k pozemkom odňatým po jej otcovi podľa zákona č. 503/2003 Z. z. o navrátení vlastníctva k pozemkom a o zmene a doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 180/1995 Z. z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom v znení neskorších predpisov. Sťažovateľka sa ku kasačnej sťažnosti vyjadrila 27. novembra 2018 a vec bola predložená najvyššiemu súdu 27. decembra 2018. Doteraz nebolo vo veci rozhodnuté, nebol učinенý žiaden úkon voči sťažovateľke.

II.

Argumentácia sťažovateľky

3. Argumentáciu sťažovateľky v ústavnej sťažnosti možno zhrnúť tak, že napadnuté konanie je poznačené zbytočnými priet'ahmi z dôvodu jeho celkového trvania takmer 2 roky, čím prispieva k právnej neistote trvajúcej 16 rokov vo vzťahu k nárokom sťažovateľky uplatneným v správnom konaní. Pri zohľadnení, že ide o reštitučnú vec vedenú pred správnymi orgánmi od roku 2004, vykazuje nečinnosť najvyššieho súdu znaky zbytočných priet'ahov takej intenzity, že dochádza k porušeniu práv sťažovateľky. Právoplatnosť zrušujúceho rozsudku a pokračovanie v správnom konaní sú podľa sťažovateľky závislé od rozhodnutia najvyššieho súdu. Najvyšší súd preto prispel k neistote sťažovateľky a neposkytol efektívny prieskum v rámci správneho súdnictva. Jej ujmu umocňuje skutočnosť, že sa domáha len toho, čo bolo odňaté z vlastníctva jej otca.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

4. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov (čl. 48 ods. 2 ústavy v spojení s čl. 6 ods. 1 dohovoru) postupom najvyššieho súdu v napadnutom konaní o kasačnej sťažnosti žalovaného, na ktorom závisí právoplatnosť zrušujúceho rozsudku krajského súdu a pokračovanie v správnom konaní iniciovanom sťažovateľkou.

III.1. K porušeniu práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov:

5. Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03, IV. ÚS 105/07, IV. ÚS 90/2010).

6. Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu (napr. IV. ÚS 102/05, II. ÚS 387/06) sa ochrana základnému právu podľa čl. 48 ods. 2 ústavy poskytuje v konaní pred ústavným súdom len vtedy, ak v čase uplatnenia tejto ochrany porušovanie tohto základného práva označenými orgánmi verejnej moci (v tomto prípade krajským súdom) ešte mohlo trvať. Ak v čase, keď ústavná sťažnosť bola doručená ústavnému súdu, už nemohlo dochádzať k namietanému porušovaniu označeného základného práva postupom súdu, ústavný súd ústavnú sťažnosť zásadne odmietne ako zjavne neopodstatnenú.

7. Jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ústavy je to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza z toho, že ústavná sťažnosť zohráva významnú preventívnu funkciu ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo a jeho účinky stále trvajú, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (m. m. IV. ÚS 225/05, III. ÚS 317/05, II. ÚS 67/06). Táto prax ústavného súdu bola odobrená aj EŠLP vo viacerých konaniach vedených proti Slovenskej republike, napr. už citované Obluk proti Slovensku, bod 61, resp. Mazurek proti Slovensku z 3. marca 2009 k sťažnosti č. 16970/05.

8. Podľa zistenia ústavného súdu najvyšší súd v napadnutom konaní rozhodol o kasačnej sťažnosti žalovaného ešte pred doručením ústavnej sťažnosti sťažovateľky ústavnému súdu. Rozsudkom zo 6. októbra 2020 najvyšší súd zrušil zrušujúci rozsudok krajského súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Krajskému súdu bol spisový materiál spolu s rozsudkom najvyššieho súdu doručený 13. novembra 2020 a krajský súd ho doručil sťažovateľke 3. decembra 2020. Právoplatnosť nadobudol 3. decembra 2020, teda tretí deň po podaní ústavnej sťažnosti. Najvyšší súd svoju úlohu v nastolení právnej istoty splnil vydaním rozsudku a vrátením spisu krajskému súdu, ktorý mal za úlohu doručiť rozsudok najvyššieho súdu účastníkom konania. Týmto bola úloha najvyššieho súdu v odstránení právnej neistoty sťažovateľky naplnená.

9. Pravdou je, že § 468 Správneho súdneho poriadku umožňoval najvyššiemu súdu doručiť rozhodnutie priamo účastníkom, čo však nevyužil a ponechal túto úlohu krajskému súdu. S prihliadnutím na druh konania a spôsob rozhodnutia išlo o bežný a okolnostiam primeraný postup, pretože krajský súd bude vykonávať ďalšie úkony a opakovane rozhodovať o správnej žalobe. Nebol preto daný dôvod, aby bol najvyšší súd zaťažovaný administratívnym úkonom doručovania, ktorý nie je súčasťou jeho rozhodovania vo veci samej.

10. Sťažovateľka sa preto so svojou ústavnou sťažnosťou na ústavný súd obrátila v čase, keď už tento prostriedok nápravy vo vzťahu k napadnutému konaniu najvyššieho súdu nebol objektívne spôsobilý splniť svoj účel.

11. Ústavný súd preto ústavnú sťažnosť sťažovateľky namietajúcu porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom najvyššieho súdu v napadnutom konaní odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov ako zjavne neopodstatnenú.

12. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku sa ústavný súd ďalšími návrhmi sťažovateľky uvedenými v petite jej ústavnej sťažnosti nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. marca 2021

Libor DUEA
predseda senátu